

F.Y.B.A. SEM – II (CBCS -2016 COURSE) : SUMMER - 2018
SUBJECT : SOCIOLOGY (G1)-II

Day : **Friday**
Date: **20/04/2018**

S-2018-0028

Time : **03.00 P.M. To 06.00 P.M.**
Max. Marks : 60

N. B.

- 1) All Questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the right indicates **FULL** marks

Q.1 A) Select the most appropriate alternative from those given below and rewrite the statements: **(06)**

- 1) Mechanical Equality is found in ----- society
 - a) Urban
 - b) Rural
 - c) Tribe
 - d) Modern
- 2) ----- proposed the concept of functional approach.
 - a) Max Weber
 - b) Robert Martin
 - c) Karl Marx
 - d) Durkheim
- 3) ----- is the type of closed stratification
 - a) Class
 - b) Caste
 - c) Self-states
 - d) B & C both
- 4) Which are two demonstrators of social classes.
 - a) Revolution
 - b) A & C
 - c) Objectivity
 - d) Self esteem
- 5) ----- is in social evolution
 - a) Development
 - b) Progress
 - c) Cultural unity
 - d) Social deviation
- 6) Which theory of social change is proposed by Karl Marx
 - a) Evolution
 - b) Structuralism
 - c) Socialism
 - d) Functionalism

B) Answers the following in **ONE** Sentences: **(06)**

- 1) Who first used the word “ Caste”
- 2) State the meaning of upward social mobility
- 3) Meaning of social unity
- 4) State of use of customs
- 5) Explain the obstacles in social change
- 6) Describe the meaning of social welfare

Q.2 Attempt any **THREE** of the following : **(12)**

- a) Explain the forms of social differentiation
- b) State the definition of social stratification
- c) Illustrate the necessity of social stratification
- d) Describe the theories of social stratification

P.T.O.

Q.3 Attempt any **FOUR** of the following : (12)

- a) State the merits and demerits of caste system
- b) Explain the definition of social class
- c) What is social mobility? Explain
- d) "Formal social control" Illustrate
- e) State the definition of social conformity

Q.4 Attempt any **TWO** of the following : (12)

- a) Explain the meaning and definition of social change
- b) Differentiate between social progress and social evolution
- c) Describe the technological factors are responsible for social change

Q.5 Write short notes on any **TWO** of the following : (12)

- a) Nature of social movements
- b) Importance applied sociology
- c) Use of sociology
- d) Social planning

* * * *

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ अ) खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्यायाची निवड करून विधाने पुन्हा लिहा. (०६)

- १) यांत्रिकी समानता ----- समाजात आढळते.
अ)शहरी ब) अदिम क) ग्रामीण ड) प्रगत
- २) प्रकट कार्य ही संकल्पना ----- यांनी सर्व प्रथम मांडली.
अ)मॅक्स वेबर ब) रॉबर्ट मर्टन क) कार्ल मार्क्स ड) डरखाईम
- ३) ----- हा बंद स्तरीकरणाचा प्रकार आहे.
अ)वर्ग ब) जात क) स्वसंपादीत दर्जा ड) ब आणि क दोन्ही
- ४) सामाजिक वर्गांचे दर्शक कोणत्या दोन प्रकारचे असतात.
अ)क्रांती ब) ब आणि क क)वस्तूनिष्ठ ड) आत्मनिष्ठ
- ५) ----- ही सामाजिक उत्क्रांती आहे.
अ)विकास ब)प्रगती क) सांस्कृतिक एकात्मता ड) सामाजिक विचलन
- ६) कार्ल मार्क्सने सामाजिक परिवर्तनाचा कोणता सिध्दांत प्रतीपादन केला.
अ)उत्क्रांतीवादी ब) संरचनावादी क) समाजवादी ड)प्रकार्यवादी

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (०६)

- १) जात या शब्दाचा उपयोग सर्वप्रथम कोणी केला.
- २) उर्ध्वगामी सामाजिक गतिशिलतेचा अर्थ सांगा.
- ३) सामाजिक एकात्मतेचा अर्थ.
- ४) चालीरितीचा उपयोग सांगा.
- ५) सामाजिक परिवर्तनातील अडथळे स्पष्ट करा.
- ६) समाज कल्याणाचा अर्थ स्पष्ट करा .

प्र.२ खालीलपैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडविणे. (१२)

- अ) सामाजिक भेदभावाची कारणे स्पष्ट करा.
- ब) सामाजिक स्तरीकरणाची व्याख्या सांगा.
- क) सामाजिक स्तरीकरणाची आवश्यकता उदाहरणसह स्पष्ट करा.
- ड) सामाजिक स्तरीकरणाच्या सिध्दांताचे वर्णन करा.

मागे पहा

- प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडविणे. (१२)
- अ) जाती व्यवस्थेचे गुण व दोष सांगा.
 - ब) सामाजिक वर्गाची व्याख्या स्पष्ट करा.
 - क) सामाजिक गतिशीलता म्हणजे काय ते स्पष्ट करा.
 - ड) 'औपचारिक नियंत्रण' उदाहरणसह स्पष्ट करा.
 - इ) सामाजिक समतेची व्याख्या द्या.

- प्र.४ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडविणे. (१२)
- अ) सामाजिक परिवर्तनाचा अर्थ आणि व्याख्या स्पष्ट करा.
 - ब) सामाजिक उत्क्रांती आणि सामाजिक प्रगती यातील फरक सांगा.
 - क) सामाजिक परिवर्तनासाठी कारणीभूत ठरलेल्या तंत्रज्ञानाचे वर्णन करा.

- प्र.५ खालीलपैकी कोणतेही दोनवर टीपा लिहा. (१२)
- अ) सामाजिक चळवळीचे स्वरूप.
 - ब) व्यवहारिक सामाजशास्त्राचे महत्त्व.
 - क) सामाजशास्त्राचा उपयोग.
 - ड) सामाजिक नियोजन.

* * * *